

ÅRSRAPPORT 2022

Dansk Vegetarisk Forening

INDHOLD

KÆRE LÆSER

Side 3

DANSK VEGETARISK FORENING KÅRET SOM "2022 STANDOUT CHARITY"

Side 4

INTERNATIONALE RINGE I VANDET

Side 5

DVF KNOGLER FORTSAT FOR DE GRØNNE RESULTATER POLITISK

Side 6

FORBRUGERRÅDET TÆNK STØTTER DANMARKS FØRSTE KLIMARETSSAG

Side 7

ET PLANTEBASERET MÅLTID I ALLE OFFENTLIGE KØKKENER

Side 8

PLANTEBASERET VIDENSCENTER: PLANTER OG ØKOLOGI GÅR HÅND I HÅND

Side 9

DANMARKS FØRSTE ØKOLOGISKE PLANTEBASEREDE MESSE

Side 12

STÆRKT SAMARBEJDE MED ERHVERVSLIVET BANER VEJ FOR FLERE PRODUKTER PÅ HYLLERNE

Side 13

GRØN FESTIVALMAD OG VERDENSMÅLSMAD

Side 14

VORES HÅB OG ØNSKER FOR 2023

Side 16

KÆRE LÆSER

På mange måder har 2022 været endnu et historisk år i Dansk Vegetarisk Forening.

- 1) DVF er blevet kåret som en af verdens mest effektive organisationer til at hjælpe dyr og fremme plantebaseret mad af den amerikanske organisation Animal Charity Evaluators.
- 2) Med støtte fra et flertal i Folketinget er der blevet igangsat en undersøgelse af muligheden for en plantebaseret valgmulighed i de offentlige køkkener, hvilket er en hjertesag for DVF, og som vi har arbejdet hårdt for at gøre til en politisk realitet.
- 3) Forbrugerrådet Tænk har besluttet at bi-intervenere til fordel for os i vores og Klima-bevægelsens historiske og principielle klimaretssag om greenwashing af Danish Crowns svinekød, efter at mastodonterne Landbrug og Fødevarer og Dansk Industri offentliggjorde, at de ville gå ind i klimarets-sagen til støtte for Danish Crown.

4) Vi har afholdt Danmarks første økologiske og plantebaserede messe, Organic Plant Based Expo, med 3.000 besøgende i Øksnehallen i København i november.

5) I regi af Plantebaseret Videnscenter har vi gennemført en række spændende projekter med fokus på at fremme økologiske plantebaserede fødevarer.

6) Vi gennemførte en kandidatundersøgelse i forbindelse med folketingsvalget den 1. november 2022. Her synliggjorde vi, hvilke kandidater der ville arbejde for den grønne omstilling og mere plantebaseret mad, hvis de blev valgt ind i Folketinget. Og vi kan samtidig bruge undersøgelsen til at holde kandidaterne op på deres løfter.

I 2022 har vi også afholdt og deltaget i massevis af arrangementer med fokus på bl.a. at styrke plantebaserede fødevarer fra jord til bord, styrke og udbrede viden om plantebaseret mad blandt de køkkenprofessionelle og sundhedsprofessionelle, få flere og bedre økologiske plantebaserede

Bestyrelsen i Dansk Vegetarisk Forening

VORES 6 PROGRAMOMRÅDER:

- **Politisk påvirkning** – udvikling og gennemførelse af politiske initiativer samt netværk både med politikere og andre organisationer
- **Videnskab og data** – formidling af forskning indenfor især ernæring og bæredygtighed samt undersøgelser om forbrugerpræferencer
- **Samarbejde med erhvervsliv** – rådgivning af producenter, detailhandel, grossister og food-service, samt netværksmøder
- **Uddannelse af professionelle** – inspiration og videreuddannelse til køkkenprofessionelle og ernæringsfaglige
- **Børn og unge** – oplysning og vejledning om sund ernæring, samt workshops om bæredygtighed og grøn madlavning for skoleklasser
- **Fællesskaber, der vokser** – events og sociale aktiviteter

produkter på hylderne i supermarkederne og sikre et politisk fokus på den plantebaserede dagsorden på Christiansborg.

I vores årlige spørgeskemaundersøgelse, som vi gennemfører i samarbejde med Coop Analyse, er det nu 18 % i befolkningen som lever overvejende eller helt vegetarisk, mens det blandt de unge mellem 18-34 år er hele 30 %.

Der skal lyde en stor og dybfølt tak til alle medlemmer, bidragsydere, frivillige, ansatte og samarbejdspartnere, som muliggør, at vi kan arbejde målrettet for en bæredygtig omstilling af vores verden til gavn for dyr, mennesker og global bæredygtighed.

I har alle bidraget til, at 2022 igen har været et skelsættende år for DVF.

Rigtig god læselyst – og godt nytår.

Grønne hilsener

fra os alle i Dansk Vegetarisk Forening

DANSK VEGETARISK FORENING KÅRET SOM "2022 STANDOUT CHARITY"

Tirsdag den 22. november 2022 kunne vi med stolthed offentliggøre, at DVF er blevet kåret som en af de mest effektive organisationer i verden til at hjælpe dyr og fremme plantebaseret mad af den internationale evaluator af velgørende organisationer Animal Charity Evaluators (ACE).

"De vigtigste værktøjer, som DVF benytter (vidensopsamling og kapacitetsopbygning), vil med al sandsynlighed øge tilgængeligheden af ikke-animalske produkter og styrke bevægelsen til gavn for dyr.

Foreningens arbejde med at fremme plantebaseret udvikling i Danmark gennem Plantebaseret Videnscenter er en særligt unik og effektiv måde at styrke overgangen til en plantebaseret kost."

- Oversat citat fra ACEs evaluering

Denne anbefaling kommer efter en omfattende evaluering af DVF's aktiviteter, effektivitet, ledelse og organisationskultur, som blev foretaget i sensommeren 2022.

I år er der 15 anbefalede organisationer fra hele verden på ACE's liste. Det er første gang, at Dansk Vegetarisk Forening er blevet evalueret, og vi er derfor enormt stolte af, at vi har fået dette internationale kvalitetsstempel. ACE's anbefaling betyder helt konkret, at donorer og medlemmer kan være sikre på, at de midler, de giver til DVF, bliver brugt effektivt og med de bedst mulige resultater.

I DVF arbejder vi for en markant reduktion i antallet af dyr i det intensive industrielle landbrug. Ikke blot bliver millioner af landbrugsdyr påvirket direkte af industrien, den er også en trussel mod vilde dyr og vigtige bestøvere gennem tab af levesteder og forurening. Vores arbejde med udvikling af et mere plantebaseret og økologisk fødevarer-system fra jord til bord sikrer bedre vilkår for alle dyrearter.

Medarbejdere fra DVF's sekretariat.

INTERNATIONALE RINGE I VANDET

Den internationale interesse for vores arbejde er stigende, hvilket vores kåring til ACE Standout Charity også er et udtryk for. Især den plantebaserede del af den danske landbrugsaftale har vakt stor opsigt. Vi lancerede derfor et forum, som nu har medlemmer fra 100 organisationer fra hele verden, hvor formålet er, at vi skal lære af hinandens metoder og erfaringer i forhold til at skabe politiske resultater.

Desuden har vi holdt en række individuelle møder med kollegaer fra en lang række lande – Sverige, Finland, Tyskland, Holland, Storbritannien, Polen, Tjekkiet, Portugal, Canada, USA og mange flere. På de møder lytter vi os frem til, hvilke erfaringer fra vores politiske arbejde i Danmark, som kollegaerne i udlandet i særlig grad kunne have gavn af – lige præcis i deres nationale kontekst. For der er jo stor forskel på, hvad der er muligt og gangbart i forskellige lande.

Vores generalsekretær sidder fortsat i bestyrelsen for International Vegetarian Union (IVU), hvor han er Regional Repræsentant for Europa. Vi engageres da også i stigende grad i samarbejde på europæisk niveau.

Vi indgår i et forskningsprojekt på EU-niveau, DIVINFOOD, der handler om at finde frem til oversete afgrøder og finde ud af, hvordan de kan nå ud til forbrugerne i dagligdagen, så maden bliver endnu mere varieret og spændende i forhold til de råvarer, som anvendes.

Og så er vi indtrådt i et større paraply-samarbejde med en lang række NGO'er på tværs af Europa – Healthy Food, Healthy Planet (HFHP). Det involverer både grønne NGO'er, fødevareorganisationer, landmænd, aktivister, forbrugerorganisationer og mange flere. Formålet er at bane vej for en ambitiøs omstilling af det europæiske fødevaresystem væk fra intensiv animalsk produktion og i retning af et fødevaresystem, som er sundt, bæredygtigt og socialt retfærdigt.

Bestyrelsesmøde i IVU.

Som del af det samarbejde har vi fået en bevilling til at arbejde med at påvirke både finanssektoren, sundhedsprofessionelle og detailhandlen. Vi arbejder derfor nu på en analyse og rangering af Danmarks største banker. Desuden planlægger vi en større kampagne om mænds sundhed, som vi regner med vil vække opsigt, foruden to konferencer for læger og diætister. Vi skal undervejs dele læringer fra disse nye indsatser med vores kollegaer i resten af Europa.

Workshop i Berlin med kollegaer fra hele Europa

DVF KNOGLER FORTSAT FOR DE GRØNNE RESULTATER POLITISK

I forbindelse med folketingsvalget den 1. november 2022 udarbejdede vi en stor valgundersøgelse for at synliggøre, hvilke kandidater som ville arbejde for vores grønne mærkesager og en plantebaseret udvikling, hvis de blev valgt til Folketinget. Over 400 kandidater besvarede vores valgundersøgelse, og 37 af dem er blevet valgt ind, hvilket giver god mulighed for, at vi i de kommende år kan holde kandidaterne op på deres svar i undersøgelsen.

Selvom vi og andre organisationer har presset på for at få omsat den plantebaserede del af landbrugsaftalen til konkrete og ambitiøse initiativer allerede fra 2022, så er implementeringen fortsat i sin spæde opstart. Vi kommer derfor til også i 2023 at have fokus på implementering af:

- Den nye fond for plantebaserede fødevarer, hvor der afsættes 675 millioner kroner over 8 år til udvikling af afgrøder, produktudvikling, salgs- og eksportfremme, uddannelse og vidensformidling fra jord til bord.
- Den nationale handlingsplan for plantebaserede fødevarer med konkrete mål-sætninger på en række nøgleområder.

Til vores netværksaften for vores professionelle samarbejdspartnere i november måned uddelte vi igen Mikkel Hindhede-prisen. Prisen uddeles til en enkeltperson eller kreds af personer, som har gjort en særlig

indsats for at udbrede plantebaseret kost. I år gik prisen til Anne Dahl Lassen, Lene Møller Christensen, Sisse Fagt og Ellen Trolle fra DTU Fødevareinstituttet for udarbejdelsen af rapporten 'Råd om bæredygtig sund kost', som lå til grund for den faglige revurdering af Fødevarestyrelsens officielle kostråd, der kom i 2021. De nye kostråd har været en stor løftestang i vores arbejde, da de anbefaler langt mindre kød og har sat bælgrugterne i fokus.

I DVF mener vi, at det næste logiske skridt mod flere grønne måltider og større motivation for unge kokkeelever vil være en plantebaseret kokkeuddannelse. Vores argumenter for at oprette en plantebaseret kokkeuddannelse formulerede vi i et debatindlæg i Altinget i maj, og derpå tog flere ordførere det op, og vi kunne kort efter med glæde notere os, at fødevareminister Rasmus Prehn under en debat på Folkemødet i juni erklærede, at også han ønsker en plantebaseret kokkeuddannelse i Danmark. Vi arbejder derfor på, sammen med en række samarbejdspartnere, at sikre formel politisk opbakning og finansiering til en sådan kokkeuddannelse, der klæder kommende kokke bedre på til at begå sig i det grønne køkken.

Også i 2022 har vi haft møder med en række kommunalpolitikere for at klæde dem på med viden om indsatser, der kan fremme flere plantebaserede måltider og de samfundsøkonomiske gevinster ved, at befolkningen spiser efter kostrådene.

FORBRUGERRÅDET TÆNK STØTTER DANMARKS FØRSTE KLIMARETSSAG

Dagen efter nyheden om DVF's kåring som Standout Charity kunne vi offentliggøre, at Forbrugerrådet Tænk støtter vores og Klimabevægelsens kamp mod Danish Crowns greenwashing af svinekød.

At Forbrugerrådet Tænk stiller sig på vores og forbrugernes side i retssagen om Danish Crowns greenwashing af "klimakontrolleret" og "klimavenligt" svinekød er vi dybt taknemmelige for, da Forbrugerrådet Tænk er forbrugernes vagthund på en række forskellige områder – herunder greenwashing.

Vi har tidligere kaldt opgøret mod Danish Crown for "David mod 3 x Goliat", fordi både Landbrug & Fødevarer og Dansk Industri har stillet sig på Danish Crowns side i retssagen. Det betyder, at vi nu er oppe mod en række meget store advokathuse, og det fordyrer retssagen betydeligt. Vi har gennem vores dygtige advokater hos Sirius Advokater søgt om fri proces og håber på en afklaring senest medio 2023. Hvis vi får afslag på fri proces, får vi brug for langt flere midler til at føre den historiske og vigtige retssag. Vi håber i så fald, at flere vil give en donation, så vi fortsat kan føre sagen på vegne af klimaet og forbrugerne.

BAGGRUND FOR KLIMARETSSAGEN

I sommeren 2020 lancerede Danish Crown (DC) en af deres dyreste kampagner nogensinde med en påstand om, at "dansk gris er mere klimavenlig, end du tror" samt anvendelsen af mærket "klimakontrolleret gris". Begge er blevet kritiseret af både Forbrugerrådet og Concito. På denne baggrund valgte DVF i samarbejde med Klimabevægelsen og Den Grønne Studenterbevægelse i juni 2021 at igangsætte en indsamling og stævne Danish Crown for overtrædelse af markedsføringsloven.

Sagen, der er blevet kendt som "Danmarks første klimaretssag", blev i begyndelsen af 2022 henvist til Vestre Landsret. Af kendelsen fremgik det bl.a. at "Retten finder, at sagen er af principiel karakter og har generel betydning for retsanvendelsen og retsudviklingen". Dette blev vi i DVF samt Klimabevægelsen, som vi anlagde sagen sammen med, meget glade for at høre, da vi hele tiden har argumenteret for, at sagen er af så principiel karakter, at den bør behandles af Landsretten.

Endnu en gang skal der lyde en stor tak til alle jer, som har bidraget til indsamlingen. Danmarks første klimaretssag kommer til at skabe vigtig præcedens for greenwashing på fødevarerområdet.

Sideløbende med retssagen arbejder Fødevareministeriet på at udforme en klimamærkning for fødevarer. Vi støtter her Forbrugerrådets argumenter om, at en sådan klimamærkning skal forholde sig til fødevarer på tværs af fødevarer kategorier og hermed sikre, at vi reelt nudger danskerne til at leve mere plantebaseret, som anbefalet i kostrådene, så vi kan nedbringe klimaaftrykket fra den mad, vi spiser.

ET PLANTEBASERET MÅLTID I ALLE OFFENTLIGE KØKKENER

I forsommeren kunne vi offentliggøre, at vi har stævnet to kommuner og to regioner, hhv. Jammerbugt Kommune, Københavns Kommune, Region Sjælland og Region Hovedstaden, for forskelsbehandling af vegetarianer og veganere. Dansk Vegetarisk Forening har siden 2016 kæmpet for, at alle skal have mulighed for at vælge et nærende plantebaseret måltid i alle landets offentlige køkkener, og nu skal fire vigtige sager om forskelsbehandling afgøres ved domstolene. I DVF mener vi, at det er et udtryk for forskelsbehandling, når hospitaler, daginstitutioner og andre offentlige køkkener undlader at tilbyde vegetarianer og veganere et reelt alternativ til den konventionelle mad med kød og andre animalske produkter.

Alle de fire sager, som indgår i retssagen, handler om borgere, der lever vegetarisk eller vegansk, men som har mødt store udfordringer i de offentlige køkkener. Alle har det tilfælles, at de er blevet forskelsbehandlet på hospitaler og i daginstitutioner, idet de ikke har haft et reelt alternativ til måltiderne med animalske produkter. Det er Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 9 (EMRK) samt diskriminationsforbuddet i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14, der er omdrejningspunktet i alle fire sager. Justitsministeriet har tidligere anslået, at spørgsmålet kan være omfattet af EMRK artikel 9, men at "spørgsmålet om, hvorvidt EMRK artikel 9 indebærer en positiv forpligtelse til at sikre, at personer kan

få serveret vegetariske og/eller veganske måltider på offentlige institutioner, vurderes at bero på en konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde". Vores advokater har bedt om at få disse fire sager samlet og indledt i landsretten, men nogle af byretterne er af en anden opfattelse, så pt. arbejder vi på at få sagerne behandlet samlet.

I 2022 oplevede vi dog samtidig tre lyspunkter relateret til muligheden for at få et plantebaseret måltid i de offentlige køkkener. Det ene lyspunkt var, da et bredt flertal i byrådet i Aalborg Kommune i maj vedtog at undersøge muligheden for at give alle borgere mulighed for at vælge et plantebaseret måltid i alle kommunens køkkener. Samme melding kom fra Københavns Kommune i juni, omend med en ærgerlig undtagelse af daginstitutioner og visse andre køkkener.

Herudover besluttede et flertal i Folketinget bestående af SF, Socialdemokratiet, Radikale, Enhedslisten og Kristendemokraterne at pålægge regeringen "inden udgangen af 2022 at undersøge muligheden for at indføre en 100 pct. plantebaseret valgmulighed" i de offentlige køkkener over hele landet. Vi har efterfølgende deltaget i et møde og en workshop som led i denne undersøgelse samt sendt relevant materiale til myndighederne, som kan indgå i arbejdet. Her ved udgangen af 2022 afventer vi fortsat offentliggørelsen af undersøgelsen.

SOM NOGET NYT HAR DVF I ÅR INDFØRT EN RÆKKE NYE PRISER FOR AT HÆDRE KØKKENER, SOM ER FRONTLØBERE FOR DEN PLANTEBASEREDE MAD.

Pris	Vinder
Årets plantebaserede hospitalskøkken	Bispebjerg Hospital i København
Årets plantebaserede daginstitutionskøkken	Børnehuset Mælkevejen i Randers
Årets plantebaserede kantine	Madværket på College 365 i Silkeborg
Årets plantebaserede konferencested	Guldsmeden Hotels – Islands Brygge i København

PLANTEBASERET VIDENSCENTER: PLANTER OG ØKOLOGI GÅR HÅND I HÅND

Tilbage i oktober 2020 etablerede vi sammen med Økologisk Landsforening (ØL) Plantebaseret Videnscenter (PBV) med det formål at styrke vidensgrundlaget for et mere økologisk, plantebaseret fødevaresystem fra jord til bord. Hvor vi i 2021 havde 5 projekter og 1 netværk, har vi i 2022 haft 12 projekter, 2 netværk og én forbrugermesse i regi af Plantebaseret Videnscenter. Derudover indgik vi samarbejde med North-Side festivalen for at støtte deres beslutning om at gå plantebaseret og 100% økologisk i 2022. Alt det giver en tyngde og følelse af, at det rykker på det plantebaserede og økologiske felt.

Plantebaseret Videnscenter har til formål at styrke vidensgrundlaget for at udvikle et mere plantebaseret, økologisk fødevaresystem som skal medvirke til, at Danmark og verden lever op til EAT-Lancet Kommissionens scenarie (2019) og FN's 17 Verdensmål med den samlede målsætning at skabe et bæredygtigt fødevaresystem.

I efteråret har vi igen været i arbejdstøjet for at udvikle projekter, der kan skubbe på udviklingen, og vi har fra Fonden fra Økologisk Landbrug (FØL) fået bevilget midler til at videreudvikle samt igangsætte i alt 10 projekter, så vi får eller er involveret i ca. 17 projekter i 2023. Vi har f.eks. fået midler til et projekt for køkkenprofessionelle og elever på højskoler og frie fagskoler, et projekt målrettet dagligvarehandlen, samt en større influencerkampagne på de sociale medier.

Samarbejdet med Økologisk Landsforening i regi af Plantebaseret Videnscenter ser vi som meget værdifuldt, da planter og økologi går hånd i hånd, og vores udgangspunkt er, at plantebaserede fødevarer også skal bidrage til at passe på biodiversiteten og miljøet. Vi oplever, at nogle aktører finder det mere oplagt at samarbejde med Plantebaseret Videnscenter fremfor DVF, og ACE har i deres evaluering af DVF specifikt fremhævet Plantebaseret Videnscenter som ekstraordinært i international sammenhæng, da det vurderes en styrke at have tæt forbindelse med landbrugsproduktionen. Der er fortsat masser af udviklingspotentiale i samarbejdet, og det udforsker vi løbende sammen med Økologisk Landsforening og centerets advisory board.

På næste side kigger vi på et udsnit af de projekter, som DVF har været ansvarlig for i 2022.

Fremme af økologiske plantebaserede produkter i fødevarerektoren

Dette projekt har været en videreudvikling af indsigter fra vores gennemførte projekter i 2019-2021. Projektet har haft til formål at øge udbuddet af økologiske plantebaserede produkter i supermarkeder, skabe en øget forbrugerefterspørgsel efter økologiske plantebaserede produkter, fremme produktudvikling blandt fødevarereproducenter og styrke afsætning i foodservicektoren.

Dette har vi blandt andet gjort gennem dialogmøder med supermarkeds kæder om skiltning, placering og sortiment. Vi har desuden været bredt til stede på fødevaremesser rundt omkring i landet og har haft dialog med spisesteder, kantineoperatører og grossister, hvor de har fået inspiration og viden om navngivning, menuopsætning og det grønne som normen, og hvor vi har henvist dem til kurser i plantebaseret madlavning.

I november blev der i forbindelse med projektet afholdt konferencen 'Den plantebaserede udvikling nationalt og internationalt', hvor deltagerne blev præsenteret for en række forskellige emner f.eks. investering i plantebaserede fødevarer, eksportmuligheder på markederne Tyskland, Holland, Frankrig og Portugal samt flere økologiske produkter med danske bælgfrugter.

Plantebaseret Videnscenter arbejder på at fremme den nødvendige forandring i den danske madkultur og landbrugsproduktion i retning af flere plantebaserede fødevarer – til fordel for klima, bæredygtig udvikling indenfor fødevarer systemerne, herunder livet i havene, øget sundhed i befolkningen og bedre dyrevelfærd, hvor husdyrholdet er i balance med økosystemerne.

Konferencen Fra muld til mund – Sådan sikrer vi afsætning af danske økologiske planteproteiner på Københavns Universitet

Stærkere markedsdata om økologiske plantebaserede fødevarer

Projektet har haft til formål at fremme vækst i forbrug af, udbud af, produktion af og investeringer i den økologiske plantebaserede sektor, herunder et stærkt udbud af produkter i både detailhandlen, foodservice og til eksport - ved at indsamle og formidle stærke markedsdata for sektoren, både nationalt og internationalt.

I projektet er der indhentet en enorm mængde data om bl.a. produktlanceringer, primær afgrødeproduktion, eksportmarkeder i EU, forbrugerundersøgelser i Danmark samt plantebaserede investeringer i Danmark de sidste fem år. Herudover er der også indhentet forbrugsdata fra over 7.000 husstande i samarbejde med virksomheden Optius. Her har vi fået mulighed for at få data på bl.a. omsætningen af plantebaserede køderstatninger, bælgfrugter og tofu, samt økoandelen heraf, samt data på forskellige forbrugersegmenter afhængigt af hvor meget plantebaseret de køber og herigennem få mulighed for at følge udviklingen fra år til år.

Projektets resultater er formidlet gennem udgivelsen af faktaark med titlerne:

- Økologiingredienser og top brands i plantebaserede produkter, 2013-2021
- Plantebaserede produktlanceringer i dansk detail, 2013-2021
- Forbrugere og plantebaseret økologisk mad, oktober 2022

Ligeledes er der udgivet en større rapport med nøgledata om den plantebaserede sektor og økologiens andel af denne, ligesom alle resultaterne er formidlet gennem forskellige præsentationer. Faktaark og rapport kan findes her: plantebaseretvidenscenter.dk/mere-viden/analyser

To OPstartere med på International Vegetardag

OPstart: Danmark som hub for økologiske plantebaserede startups

Projektet har skullet medvirke til, at der skabes et stærkt og mangfoldigt økosystem af økologiske plantebaserede startups, som kan modnes til næste fase, hvor de kan vokse sig større, så der kan udvikles mange flere nye spændende produkter. Fokus i OPstart har således været at understøtte den tidlige fase, hvor idéen endnu ikke er på kommercielle vilkår, eller virksomheden producerer i mindre skala.

Projektet har haft 20 startups med ombord og sammen med de forskellige startups har vi været tilstede på Madens Folkemøde ved Maribo, Food Festival i Aarhus, International Vegetardag i Hellerup og vores forbrugermesse i København. Der er blevet gennemført en række netværksarrangementer for de deltagende startups, ligesom der er gennemført et større arrangement med smagstestning sammen med Coop Crowdfunding. Herudover er alle deltagende startups

blevet tilbudt at gennemføre smagstest og/eller spørgeskemaundersøgelser, hvor de har kunnet få feedback og input til smag, tekstur, pris, emballage, navn m.v. hos DVF's forbrugerpanel.

Netværk for Fremtidens Planteproteiner

Netværk for Fremtidens Planteproteiner har til formål at styrke sammenhængskraften blandt netværksdeltagerne fra jord til bord og øge vidensniveauet inden for planteproteiner til menneskeføde. Vi er i år nået op på ca. 160 deltagere i netværket. Vi har i regi af netværket afholdt en række netværksmøder, seminarer og konferencer, hvor nogle af overskrifterne har været:

- Grøn kost – Børn, unge og deres køkkener
- Smag og tekstur i økologiske plantebaserede produkter
- Fra muld til mund – Sådan sikrer vi afsætning af danske økologiske planteproteiner
- Mad lavet fra bunden eller den perfekte kødimitation?

Udover de afholdte aktiviteter er der også etableret et online forum for alle netværksdeltagerne for at fremme samarbejder på tværs, og hvor man kan dele viden og arrangementer.

Du kan læse mere om alle projekterne på PBV's hjemmeside:
plantebaseretvidenscenter.dk

DANMARKS FØRSTE ØKOLOGISKE PLANTE-BASEREDE MESSE

Lørdag den 5. november slog vi dørene op til Danmarks første økologiske plantebaserede messe i Øksnehallen i København.

Det blev en storslået fejring med 48 stande, hvor gæsterne kunne gå på opdagelse i og smage på et hav af økologiske, plantebaserede produkter, høre inspirerende og underholdende oplæg fra scenen, deltage i madworkshops med Organic Plant Protein og ikke mindst få et indblik i, hvordan en plantebaseret livsstil ikke kun er sund og bæredygtig, men også sjov og velsmagende. Messen blev muliggjort med tilskud fra Fonden for Økologisk Landbrug, Organic Plant Protein samt Vegfund, og vi forventer at gentage succesen i 2023.

Messen bød også på en masse nye DVF-medlemmer. Til alle jer vil vi gerne sige hjertelig velkommen, og vi glæder os til vores grønne rejse sammen. Til alle sponsorer, samarbejdspartnere og stadeholdere vil vi gerne sige tak for opbakningen – vi glæder os til vores fortsatte samarbejde.

ÅRETS STADEHOLDERE

- Aarstiderne A/S
- BambooX
- Bellyfood.dk
- Bælg
- Casheury
- CONTEMPEHRARY
- Dansk Camelina
- DAVA Foods Denmark
- Dyrenes Alliance
- Dyrenes Juleskrabekalender
- Effective Altruism Denmark
- Farmfactory
- Hanegal A/S
- Kakaoarbo
- KlimaMad.DK
- København
- Kombucha
- Le petit Chef cph
- Lê Trang
- mac.ferments ApS
- Ma-Mam ApS
- Mamasdaal
- Matr Foods
- MayMays
- Mill & Mortar
- Naturli Foods' Foods
- NODA Copenhagen
- Nordic Quinoa - Feeds a better life
- Pierre's Original
- Plantebranchen
- Planteslagterne
- Planteslagternes Food Truck
- Plant Mate by Organic Plant Protein A/S
- Pods of Beans
- Pure Dansk
- Raw Culture
- Rømer Vegan
- Sedas Plantekøkken ApS
- SimpleGreens ApS
- Snebjørks Plantemad
- Tiny Gardens ApS
- TURBINE Forlaget A/S - Anette Hoeg Nielsen og Thomas Erex Eriksen
- Uhhmami
- ØNSK

STÆRKT SAMARBEJDE MED ERHVERVSLIVET BANER VEJ FOR FLERE PRODUKTER PÅ HYLDERNE

For at muliggøre at endnu flere og bedre plantebaserede produkter kommer ud i supermarkederne, og at flere danskere køber disse, uddelte vi igen i år en række priser for at hædre og opmuntre de detailkæder, som gør en særlig indsats. Undersøgelsen danner ligeledes grundlag for vores rådgivning af supermarkederne i de kommende måneder.

I 2022 blev det igen Bilka, som modtog prisen som "Årets Plantebaserede Supermarked" med den højeste score i vores store supermarkedsundersøgelse: 84 point ud af 100 mulige. Lidl Danmark blev i år kåret som "Årets Plantebaserede Discountsupermarked" med 60 ud af 100 point, mens Irma blev 'Årets højdespringer' og er steget med 41 pct. point siden sidste år.

Igen i år uddelte vi prisen "Årets Grønne Iværksætter", de 3 nominerede - Organic Plant Protein, Temptu Foods og Banana - blev udvalgt af DVF's sekretariat. På baggrund af et pitch fra hver nominerede på vores netværksaften i november blev det Banana, som løb med sejren efter afstemning på DVF's SoMe kanaler og blandt de tilstedeværende på netværksaftenen.

Plantebaserede startups udgør et vigtigt vækstgrundlag, og derfor vil vi gerne hædre disse. I år blev Årets Økologiske Plantebaserede Startup 2022 konfekturvirksomheden Bælg, hvor særligt kikærter spiller en hovedrolle. Med i opløbet var også Pods of Beans, Nordic Quinoa og Mac.ferments ApS.

I 2022 finder du 'Det Grønne Hjerte' (DGH) på 348 produkter og V-label på 173 danskproducerede produkter. Mærkningsordningerne skal gøre det nemmere for forbrugerne at se, om et produkt er vegetarisk eller vegansk, ligesom det for virksomhederne er med til at skabe gennemsigtighed for deres produkter.

Kendskabsgraden i forhold til Det Grønne Hjerte er i 2022 øget blandt de unge fra 40 % i 2020 til 47 % i 2022, mens kendskabsgraden blandt voksne generelt ligger på 30 %. Vi har dog en målsætning om, at dette tal skal stige yderligere, så det bliver endnu nemmere for forbrugere at se hvilke produkter som er vegetariske og veganske.

Kampagnen 'Grøn Januar' blev introduceret i januar 2022. Grøn Januar vil være en tilbagevendende kampagne, som sætter fokus på at spise grønne og få detailhandlen, kantiner og spisesteder til i hele januar at tilbyde endnu flere plantebaserede muligheder og produkter.

GRØN FESTIVALMAD OG VERDENSMÅLSMAD

Som en del af den bæredygtige rejse offentliggjorde festivalen NorthSide i oktober 2021, i samarbejde med DVF og ØL i regi af Planterbaseret Videnscenter, at festivalens mad ville blive plantebaseret og 100 % økologisk i 2022. Den 2. til 4. juni 2022 løb festivalen af stablen i Eskelunden i Aarhus, og det var et sandt plantebaseret madmekka, med alle festivalklassikerne, som mødte gæsterne:

Dansk Vegetarisk Forening deltog også med en stand på NorthSide. På standen havde gæsterne mulighed for at teste deres viden om bælgfrugter, og om økologi er så dyrt, som nogle måske tror. Det blev til mange gode snakke og nysgerrige spørgsmål, og vi glæder os til at vende tilbage i 2023, hvor madplakaten hos NorthSide igen vil være prydet med plantebaseret og økologisk mad.

FN's 17 verdensmål er også et omdrejningspunkt i DVF's arbejde, når vi er ude og tale med børn og unge samt professionelle aktører, fordi økologiske plantebaserede fødevarer og mad kan bidrage til størstedelen af verdensmålene.

I 2022 har vi bl.a. deltaget på en bæredygtighedsfestival på Egedal Gymnasium & HF, hvor vi talte med eleverne om den eksisterende biodiversitets- og klimakrise og viste eleverne, hvordan smagfuld plantebaseret mad kan medvirke til at indfri verdensmålene, ved at lave et simpelt, nærende og billigt wokmåltid af linser, spidskål, gurkemeje, ingefær, basilikum, citronsaft samt salt og peber.

Ligeledes har vi været på tur i Søndermarken med 100 elever fra Grundforløb Plus og 10. klasserne på Hotel- og Restaurantskolen for at fortælle om sammenhængen mellem vores mad og FN's 17 Verdensmål, herunder hvordan vores store animalske produktion presser naturen – i forhold til både arealer og dyreliv.

I sensommeren deltog vi også med oplæg og smagsprøver til Hotel- og Restaurant-skolens 'Grøn madfestival', hvor vi stod på scenen for at tale om grøn kost og FN's Verdensmål – herunder arealforbrug, biodiversitet, økologi, klima og sundhed - og hvordan vi kan gøre en forskel her og nu ved at spise anderledes.

FN's 17 Verdensmål er en værdifuld løftestang til at tale om plantebaseret mad og noget, vi også har formidlet på vores forskellige kanaler og platforme i 2022.

VORES HÅB OG ØNSKER FOR 2023

Med vores kåring som Standout Charity samt alle de nye projekter og begivenheder, vi har på tapetet, venter der et spændende og fokuseret år for os forude. Vi håber, at kåringen fra ACE kan bane vej for endnu flere medlemmer og donationer til DVF, som kan muliggøre varige forandringer af vores fødevarer og adgang til flere nærende plantebaserede måltider overalt i samfundet.

Vi har i 2022 udviklet og uddybet vores professionelle samarbejder, som vi har fået etableret over de seneste par år, og som hele tiden udvides. Dette er også vores ønske for 2023. Her vil vi dog særligt fremhæve vores tætte samarbejde med Plantebranchen, Økologisk Landsforening, Klimabevægelsen, Food Innovation House, Hotel- og Restaurantskolen og Kost- og Ernæringsforbundet, foruden en lang række organisationer inden for både miljø og fødevarer.

Retssager er langsommelige, har vi måttet sande! Dog håber vi, at 2023 vil være året, hvor både klimaretssagen mod Danish Crown og de fire sager om retten til en grøn valgmulighed kommer for domstolene.

Landbrugsaftalens plantebaserede del er fortsat i sin spæde opstart til trods for vores og andre gode kræfters arbejde med at få denne omsat til handling allerede fra

2022. Derfor kommer vi i DVF til fortsat at have meget fokus på dette i 2023, herunder sikre, at den nye fond til at fremme plantebaserede fødevarer bliver ambitiøs og visionær, samt at den nationale handlingsplan for plantebaserede fødevarer bliver fagligt velkvalificeret.

I 2023 vil vi fortsætte med at dele vores erfaringer med andre lande og organisationer i forhold til at skabe strukturelle forandringer politisk. Hvis vi skal ændre vores fødevarer-system i retning af mere mad til mennesker, kræver det, at vi finder de mest effektive veje til dette, deler vores erfaringer internationalt og lærer af hinanden.

Igen i 2023 får vi mulighed for at slå dørene op til en plantebaseret messe. Jeres opbakning til messen har stor betydning for vores mulighed for at skabe et unikt udstillingsvindue for plantebaserede produkter og herigen-nem fremme den omstilling til flere plantebaserede fødevarer, som er nødvendig for vores samfund og verden.

En dybfølt tak til alle medlemmer, bidragsgydere, frivillige, ansatte og samarbejdspartnere for igen i 2022 at skabe historiske resultater sammen med os. Vi ser frem til mange flere i 2023.

I ønskes alle et grønt og forandringsskabende nyt år!

SÅDAN KAN DU STØTTE DANSK VEGETARISK FORENINGS ARBEJDE:

🌱 Via hjemmesiden: vegetarisk.dk/bidrag

🌱 MobilePay til 25419

🌱 Kontooverførsel til 8401 1760307

Bidrag kan trækkes fra i skat. Skriv til regnskab@vegetarisk.dk for yderligere information om skattefradrag.

